

Rosa canina

Elsa

och

Josef

En kärlekssaga

"VINTERGATAN"

"I tusen år så byggde de med omätstännlig tro och så blev Vintergatan byggd, en ståtlig stjärnebro ..."

Mamma Elsa hade en plåtkoffert, en "Amerikakoffert" med träband på lock och sidor. Där hade hon samlat brev och andra minnen ända från sin flicktid. Den fick följa med på alla flyttningar genom Sveriges land, Lund, Vadstena, Strängnäs, Piteå och Västervik. Man såg den bakom kläderna i sängkammargarderoben, i linneförrådet, i vindskontoret eller i något prång, där den inte var i vägen men ändå alltid åtkomlig. Den sista tiden har den stått hos mig.

När jag nyligen öppnade den, fann jag bland en mängd brevbuntar en samling vykort, snabba meddelanden i ord och bild mellan Elsa och Josef under åren 1902 - 1904 och under en kort period i början av 1913. De byggde en bro mellan sig likt Salami och Zulamit i Topelius dikt, som Elsemor kunde utantill framför brasan i vår barndom.

Josef, f. 28.12.1884, son till byggmästaren Oscar Nilsson och hans hustru Augusta, flyttar till Limhamn 1889, där hans far grundar en metodistförsamling 1895 och samma år bygger ett kapell, Linnégatan 27.

Elsa, f. 13.10.1886, i Kristinestad, Finland, är dotter till Karl Johan Lindborg och hans hustru Ida. Sedan 1880 har hennes far verkat som metodistpastor i Vasa och andra finska städer, en modig och uthållig man, som röjt väg för metodismen i Finland. År 1897 kommer han till Limhamn som metodistförsamlingens förste egna pastor. När familjen Lindborg detta år kommer från järnvägsstationen i byggmästarens "charabang", möts ungdomarna för första gången. Elsa är då elva år gammal och Josef tretton.

Elsa har följt med sin "farsgubbe" på dennes alla flyttningar i Finland och fortsätter därmed i Sverige: Loftahammar 1899 - 1902 och Bjuv i nordvästra Skåne 1902 - 1903. När hon 1903 på hösten följer med familjen till Roma på Gotland har hon avlagt examen vid flickskolan i Norrköping, där hon varit inackorderad under terminerna.

Elsa och Josef står i skriftlig förbindelse med varandra under de långa perioder då de inte kan träffas. Denna tid av längtan, undran och kanske ibland förtvivlan kände hon säkert som en provotid hon fått utstå för sin stora kärleks skull, och detsamma kände nog också han, som tålmodigt, ömsint men ibland lite villrådligt försöker ge lugn och trygghet åt sin temperamentsfulla barndomsvän.

Om de brevväxlade med varandra under första året efter Elsas avresa till Loftahammar framgår ej av vykortskorrespondensen.

Den 4 januari 1902 skickar Elsa en vy av Loftahammars kyrka

- Fröhliches neues Jahr wünscht Asle Grobndil (spegelskrift)
Hyvää päive. Kitoksia pallion....

Rosa C.

Liksom för den store skalden C.J.L. Almquist var den svenska vildrosen, Rosa Canina, Josefs älsklingsblomma.

Den 6 april 1902 skickar Josef en vy över Limhamn sedd från villa Bredablick. Kortet är eftersänt till Generalsgatan 74 (Zetterling) i Norrköping från Loftahammar. Elsa är tydligen inackorderad där under skoltiden. Efter hälsningar på finska och svenska till Elsas familj står det:

- Pardon att jag ej förr fått ögonen öppna för betydelsen på alla "Grobndil" men bättre sent än aldrig. Gatan som syns på bilden är Linnégatan. Försök att hitta kapellet. Hälsningar från mig och alla syskonen

L'ami Fesoj Nosslin

Den 25 maj kommer från Norrköping ett kort, föreställande Södertälje kanal från sign. Rosa C.

- Snart läxan lossar och färden ställes mot det älskade hemmets strand. Morgonglitter, solljus och vårgrońska le mot vandraren vid kanalens grönskande strand. - Den som vore på väg!

Den 9 juni är Elsa åter i Loftahammar. Hon får ett kort, föreställande brandstationen i Malmö. Under bilden citerar Josef

- "Nu läxan lossats och färden ställes mot det älskade hemmets strand"... kan jag med glädje säga och jag hoppas att Rosa C. kan säga detsamma. Jag kan hälsa så gott från Ester. I lördags då jag var ute med portör på ryggen träffade jag henne. -

På kortet utpekas ett hörn av läroverkets flygel som syns bakom brandstationen och i övre högra hörnet står:

- I dag på tankens lätta vingar
jag er en hjärtlig hälsning bringar.
Kodad namnteckning

Den 27 juni från Loftahammar en bild föreställande "Lycksalighetens ö" i Ronneby å:

- Som det synes av vyn trives säkerligen många av Adams efterkommande förträffligt på denna ö. Där om vittnar de talrika sluparna vid stranden. Det vore intressant att veta eller ... som i den längst till vänster befintliga farkosten sökt och funnit inbillningens förespeglade - lycksalighet.

På himmelen mellan strändernas grönska står:

- En i allo trevlig midsommar under fullt åtnjutande av vad denna ö utlovar, tillönskas adressaten av
Wildrosen.

På kortets allra sista utrymme i kanten står:

- Hjärtligt tack för brandstationen. (Roligt att träffa på bekanta när man är ute och botaniserar)

En maktlös undran. Vad innebar mötet med Ester för botanisten?

Den 1 juli från Vibyhof. Elsas lillebror David sänder en vy från Valdemarsvik. På himlen står präntad en hälsning från Rosa C.:

- Hoppas "Lycksalighetens ö" kommit till sin bestämelseort.
Joumala rakastan sinua (i högra hörnet)
E.

Elsa visar förståndigt nog att hon inte menade något med den där piken om Ester.

Den 7 juli. Nu har Josef varit i Kivik på utflykt. Därifrån skickar han till Loftahammar en vy:

- Som jag fått höra hemifrån att vykort anlant från Wildrosen. Mycken tack.
För närvarande befinner jag mig på fotvandring Skåne runt. För tillfället är jag i Kivik. Vad tycks om vyn? Är det inte likt Smålands natur? Många hälsningar från
Votre ami Josef.

Den 20 juli kommer från Furuhof på Gotland en bild av S:ta Katarina kyrkoruin i Visby:

- Ett hjärtligt tack för hälsningen jag mottog i dag på morgonen. Jag tänker att "den vandrande juden-junior" - förlåt pennans straffvärda egenskap att alltför fritt uttrycka sig - skall känna sig "sehr glücklich" efter fotvandringens strapatsers vila i villan vid Linnégatan - Det vore roligt om studenten, handlaren och "luffaren" ämnat genomkorsa Småland lika noggrant som Skåne. I så fall kunde kanske dess nordöstra hörn få en släng av slev.

På en skuggig muryta, så mörk att texten knappast syns, står följande:

- Min "fotvandring" (segeltur) går, om god vind fyller seglen i riktning mot Stockholm, Finland och Norrköping. Var finnes "god vind" till salu? Undrar en efter rekommendation väntande spekulant.
E.Lindborg & Co.

Den 24 juli skickar Josef ett vykort från Arilds läge där han är på utflykt en söndag. Med många hälsningar till hela familjen Lindborg.

I augusti kommer en bild av Glimminge hus: Med tack för kortet och på latin:

- Iosefus mittit Rosae C. plurimam salutem.

Äntligen är "den vandrande juden hemma". Han påpekar att slottet är mycket gammalt, "varom kanonkulorna i dess murar bära vittne".

- Bitte vergessen Sie nicht zu antworten, står skrivet på himmelen över Glimminge hus.

Den 24 augusti kommer en idyllisk bild från folkparken i Norrköping, en strandpromenad med bänkar under trädens grönska. På vägen står med Elsas handstil:

- Till "Lycksalighetens Ö"

och på en av bänkarna:

- Här bjudes vila!

I marginalen står följande poem:

Da hört er eine Klingen, die Flöten so süß
Die Stimmen der Ängeln im Paradis
Es ruft aus dem Tiefen; Lieb Mädchen bist mein
ich locke die Schläferin, ich zieh sie herein.

Kitoksia pallio für die letzte Karte. Auf wiedersehn!

Och i trädens kronor där fritt utrymme finnes, står med generösa svängar:

- Hälsningar från Wildrosen.

Den 28 augusti ett foto av Limhamns badhus:

- Uppfriskande bad finnes till salu.

Josef tackar "für den poetischen Erguss".

- Välkommen till Skåne. Hoppas att dess sydöstra hörn icke skall bliva utan besök.

Hälsningar till Viola odorata. (Männe Ester?)

Den 7 september (från Npng) går en vy från Loftahammar med kyrkan:

- Härmed en sista hälsning från den plats med vilken så många ljuva minnen äro förknippade. Tusen tack för den "högljudda" välkomsthälsningen till Skåne. Jag får dock förargligt nog hava den i minnet ända till nästa vår och ej med glädje genast hörsamma den, ity att skolgångens fortsättande kräver ett försakande av lugn och ro i Skånes nordvästra hörn och att (oläsligt) räcker bättre dit än till Smålands nordöstra.
"En östgöte".

Den 21 september. Josef befinner sig i Visby och sänder därifrån till Elsa i Bjuf en bild från Fridhem på Gotland:

- Har rätt till pass lyckigt ankommit till Visby sedan jag ännu en gång har fått känna på hur det smakar då en cykelring gör en "blow up" och just vid detta idylliska Fridhem. Aj!

Det är inte säkert att all korrespondens skötes med vykort. Tro- ligen utväxlades också brev men nästa vykort från

den 10 oktober till Fröken Elsa Lindborg (Rosa Canina) säger:

- Gratias ingentes ago pro templo Loftahammaris
Förlåt det långa dröjsmålet. Lovar att bättra mig till nästa gång. Dröj ej för länge med att skriva!
Hälsningar från "Lycksalighetens ö". Vår klass har den förmånen att under modersmålslektionerna njuta av den- samma. Nu måste jag sluta. Latinet väntar. (Klocksla- get anges - kl 9)

På kant står , kanske något oförsiktigt: Hälsn. till Violon.

I slutet av oktober kommer ett foto med Oscar Nilsson och hela hans hushåll församlat framför byggmästarens "villa" Linnégatan 25. Även kapellet synes. "Farsgubben" i vadmalsbyxor och storstövlar och en käck hatt på huvudet och yngste pojken Gösta vid handen. Josef står där gänlig och rak, väl så lång som fadern, med händerna obesvärat i kavajfickorna och gymnasistmössan rätt på huvudet.

- De hjärtligaste välgångsönsknningar till Vildrosen på namnsdagen av

Votre Ami.

Den 6 november en bild från Elsa. Kneipbaden i Norrköping, lusthus och isbelagd spegeldamm:

- Mig jamsden tiva juden - mig jams den kom i sår
- - då det ännu var en verklighet att jag trampade Limhamns kalkiga jord. Det var en ljuvlig tid. Tack för det i allo lyckade konterfejjet av Överstearkitektbyggnadsingenjörskandidatens villa. Det vore roligt att få en presentation av samtliga närvarande okända storherterna.
Välkommen till Kneipen, till en månskenstur på denna skimrande spegel.

I trädens kronor svävar den hjärtliga hälsningen från "Wildrosen!"

Den 22 december kommer naturligtvis ett julkort, en vinterbild från Stockholm med hälsningar på finska och svenska. Men i stället för undertecknat med signatur står där ett "?".

Den 24 december önskas "Vildrosen" god jul på finska.

- Vintern är slaskig. Tackar för kortet. Det skulle inte skada om den lille mannen på kortet kunde lämna något av sin härliga vinter hos oss. Dröj ej för länge med att skriva!

Året avslutas med ett kort från "Farsgubben" Karl Johan Lindborg till Josef och hans familj. Kortet kommer från Bjuf och föreställer gruvarbetare i Billeholm 400 m inne från sbhaktöppningen:

- God jul och Gott nytt år önskar fam. Lindborg. Detta kort är taget med blixljus. Hälsa Pappa, mamma och Ellen. (I hörnet ännu en hälsning från Elsa.)

Året 1903

I februari kommer i tät följd fem bilder från Limhamns hamn, som hemsökts av en svår storm. En bark har kastats upp på land och mudderverket har välts omkull. En sorglig bild av verkligheten."

Den 12 februari kommer en betagande bild av en flicka i lagom ålder med stora, långtande ögon och oskuldsfull uppsyn men med rufsigt ostyriga lockar och det lakoniska meddelandet:

- Merci! - S'il vous plait! (Elsa har avstått från Sign)

Den 16 februari kommer en sjätte bild från Malmö visande Limhamns järnväg efter "den hemska orkanen natten mellan 25 och 26 december 1902" med budskapet:

- Får i stället för järnväg begagna under sommaren väl uppövade appstlahästarna.

21 februari. Elsa bor i Norrköping, där hon fortfarande går i skolan. En bild av Motala ström. Kneipbaden med texten:

- På ett annat romantiskt ställe i vår vackra stad. Skada att dess hastigt pulserande bölja inte någon gång låter sig bindas av Bores skimrande ismantel. En slående kontrast mot "ett sjunkande mudderverk". Dock lika förgämligt.

Utan sign.

Den 19 mars kommer en bild av S:t Nicolai kyrka till Josef med ett kortfattat:

- Tack. E.L.

Den 20 mars en bild från Årkösund med text i stora versaler:

- J A G G R A T U L E R A R
(Signerat med mystiska) "T T".

Den 24 mars. Enfärgbild till Oskarsminne, Bjuf. St Bernhards-hund med liten flicka som sträcker sig på tå. Med tryckt kommentar: Vem är störst? (Sign J. Nilsson) (Ny och snitsig)

På den mörka ytan längst upp på bilden, osynligt utom i viss belysning står ordet "Trogen".

Den 20 maj. En bild från hamnen i Simrishamn. Josefs skola är på utfärd.

Den 2 juni kommer en bild från Nora promenaden i Norrköping:

- En sista hälsning från den kära staden vid Motala ström. Tack för kort!!! Promenaden som synes här är en finfin cykelbana. Jag hade nöjet att i går pröva mina krafter uppför och utför backen - Mitt "Hurra" klingar redan om torsdag - om det alls blir något Hurra. Det känns ganska vemodigt att för alltid lämna skoltidens härliga och sorgfria dagar. (Sedan följer fem ord, som emellertid är noggrant överstrukna med bläck) Att meddelandet är avsett även för Josefs familj framgår av de avslutande orden: Tack för ert välkommen. - Elsa.

Den 7 juni från postkupé i Alvesta. En bild från en lantlig storstuga med hönor flaxande över golvet när husfolket leker blindbock:

- Kosan går mot söder, söder. Den pustande hästen vilar ut som bäst i Alvesta. Hade sällskap med många bekant-

skaper - - (blyertsskriften är utplånad, men handlar tydligen om resan som för Elsa närmare Skåne)

Den 23 juni har Elsa rest till Bjuf:

- Hoppas Skåne inte verkar alltför påfrestande på f.d. östgöten utan såsom sista kortet tyckte, glädjen är den f.n. allra största, och önskar jag att flyttfågeln från "Norden" här i Sveriges sydligaste landskap får tillfullo känna att "borta bra men hemma bäst."

Merci, Merci! Hj hälsn från Josef.

Den 7 juli är Elsa i Bjuf. Nu har luffarlivet åter börjat "om icke till fots så till cykel (kortet visar lasarettet i Kristianstad:

- Ankom hit vid tretiden. Sitter då detta skrives vid en kopp kaffe. Vem vet om icke (oläsligt) även denna gång för en även till Bjuf"

Med hjärtligaste hälsningar Josef.

Den 12 juli har Josef kommit till Gotland och sänder en vy av S:ta Katarina kyrkoruin:

- Som synes av vyen har luffaren nu förflyttat sig ett gott stycke. Besåg i går kväll Borgholms ruin under det månen romantiskt tittade in i de mörka valven. Har hittat en rad rariteter här vid Visby.

Hjärtliga hälsningar från Josef.

Den 15 juli har Josef hunnit till Slite på Gotland och skickar en bild av klippan Högklint som lodrätt stupar i havet.

- Har i dag haft en ganska stor otur, i det att min ena cykelring strejkat vid Lärbro. Låg först en timme och försökte laga den, men då det inte lyckades, ställdes färdan till fots in till Slite, som jag intygar ej heter "slite" för ingenting. En urmakare var här cykelreparatör. - På träffade här (oläsligt) och naturligtvis var då all förargelse försvunnen. Har utom missödet mycket trevligt här på Gotland.

Hälsningar Josef.

Den 20 juli har han sett Hobergsgubben, märkliga silhuett:

- Är nu åter på väg mot Visby och hoppas vara på fastlandet på onsdag. - Har varit på besök hos den här gubben. Vad tycks? - Badat i hans åsyn. Varit i hans grotta, som inte var vidare fint inredd.

Hj. hälsningar Josef.

Den 31 juli, då Josef återkommit till Limhamn är också Elsa där. Han får ett vykort, avstämplat i Limhamn, adresserat till hans bostad där. Ur ett stormande hav hjälper en kvinna en helt utmattad medsyster upp på en strandklippa. I bakgrunden ett grovhugget kors av granit, ovanifrån belyst av ett strålnippe. På detta kort har Elsa skrivit:

- Vad hon kunde gjorde hon. - Ett i sanning eftersträvänt mål.

E.L.

Dagen därpå får hon ett likadant kort av honom: Där står:

- Så på livets irrhav kan du mången rädda
Håll dig blott till korset, du av Herren ledda.
Josef.

De du som nu träffats lever i en hematmosfär som präglas av Herrens tukt och förmaning.

Den 15 augusti är Elsa åter i Bjuf. Josef skickar ett kort från Hälsingborgsutställningen och

Den 17 augusti en bild från "Helsovägen" i Helsingborg:

- Med ganska underliga känslor är man nu åter på hemväg (efter ett besök hos Elsa i Bjuf) Tack för den alltigenom angenäma vistelsen i det lilla idylliska Bjuf. Skada att man icke fick tillfälle att göra en månskenstur i dess vackra omgivningar.
Hälsningar och tack från "Farsgubben".

Hälsningar från din vän
J.

Den 21 augusti kommer St Bernhardshunden igen. Denna gång stående utanför sin koja. Elsa kallar bilden "Trogen" (Hon har således sökt och upptäckt den osynliga skriften på Josefs kort den 24 mars.) Inget annat meddelande än underskriften "Rosa C".

Den 28 augusti från adressen "Östervåg"

- Nu har man lämnat det gamla Sverige bakom ryggen, och sitter ned i allsköns ro och betraktar Ölands vackra skogbeklädda stränder. Det är med ganska underliga känslor man ser det gamla med alla glada minnen försvinna för ögat med fastlandets försvinnande konturer.

De hjärtligaste hälsningar från
Vildrosen på Östervåg.

Den 29 augusti kommer nästa kort från Elsa. Bild från Åryd.

Det är ett foto av den lindborgska familjen framför en vit-rappad stuga med veranda. Elsa står vid ena grindstolpen tillsammans med "Farsgubben" i svart kalott och systrarna Rut, Ester och Lydia. På trappan sitter sannolikt storebror Cyrus och lillebror David. Mamma Ida saknas emellertid på bilden.

Blyertstexten är nästan utplånad:

- På färd till "Det goda landet" vill jag härmed sända ett kort. Dagarna svunno hän inom det kära Skånes gränser.

Vildrosen

Vildrosens pappa har också skrivit sitt namn.

Den 31 augusti kommer ett kortbrev med tre Visby-vyer:

- Nu är jag riktigt storbelåten när jag går och frossar i Visbys gamla romantiska minnen. Aldrig kommer jag som gotlänningen att tröttna därpå. Här ser du en bit av de gamla kära ruinerna. Jag kunde ej slita mig från

Byggmästaren och hans hushåll utanför
Linnégatan 25.

Karl Johan Lindborgs familj
Åryd, Småland 1903

dem förrän den gamla gumman (häxan som du liksom jag kanske tyckte) med sin för trollformler lämpade röst sade att klockan var tre. Vilken skada! Och jag som just hade klättrat upp på en mur för att på en riskabel avsats plocka "alprosor" (ett par väldiga hallon, som hämtat sin must ur "Kung Hektors" beklagansvärda lekamen. Ha, ha!) Var bäst att lyda spöket för att ej under vida kusligare förhållanden vara tvungen att sällskapa med värre sådana under den månljusa natt som följde. Jag hade börjat hugga in ett namn i Nikolai väldiga bågvalv, då samma bland rusen igenkännliga stämma höjde sitt "Förbudet" och jag fick nöja mig med en halsbrytande färd över muren. När jag kom ner hade hon nog god lust att predika. Men jag smet.

Allt detta minnesrika hände i går. I dag ämna vi företaga en visit hos "rövarna". Med underliga känslor kommer jag nog att vandra i Tröjeborgs slingrande labyrint. Önskade jag hade någon som hölle nystanet i sin säkra hand.

Jag hoppas att Roma ej blir mindre kärt än Visby har blivit för mig. Där har jag hört kan man finna fornlämningar från slaget. Är det sant? - Hälsa farbror, tant, Daniel Ellen, Nils och Gösta.

Hälsningar från oss alla
gm Vildrosen.

På utsidan med plats för "Vänlig hälsning" står "från Visby och en f.d. skåning". För första gången användes adressen Linnégatan 25, Limhamn.

Den 1 september har Elsa adressen Roma, Gotland. Kl 11 em:

- Ljuvt i stilla aftonstunden ...

Har just nu kommit hem från den mest förtjusande kvälls- och strandpromenad. Hur sundet med dess tusen lantärnor ter sig och lugn månskensnatt hoppas jag att även "pars populis romani" kan föreställa sig. Tack för det trevliga östersjöminnet. Påminner mig om min egen färd till "Det goda landet". De hjärtligaste hälsningar till dig och hela familjen från mig och min för tillfället so- vande omgivning.

J.N. (i snitsig sign)

Bilden föreställer dalabönder med ko och kalv med byn och sjön i bakgrunden, på väg från sätern.

Den 16 september sänder Josef från Malmö ett likadant souvenirkort som Elsa givit honom från Visby:

- Hjärtligt tack för de senaste vyerna. Vem skulle väl de kunna intressera mera än den som en gång sett dem i verkligheten. Illa att inte själv få vara med för att ännu en gång få uppleva det äventyrliga men angenäma och minnesrika dagarna i det gamla "getapulien". Här i Malmö har vi inte tillfälle att svärmande ströva omkring i ruiner. (Skälet är givet) Men likväl sjunga vi - och ej utan skäl: Sjung gymnasistens lyckliga dag. Under några dagar har vi som du kanske sedan gammalt vet fått öva oss att "klämma till för fosterlandet" under några

av dina ärade "getingars" komando.

I morgon fredag hålles slutinspektion och lördag tänka vi att med flygande fanor och klingande spel "make a little" fältmarsch ut på skånska landsbygden. Hoppas att inte våra fredliga skånska kyrkor då skola råka ut för en sådan vandalism "comme les votres" under våra bröder jutarnas (ej gutarnas) framfart. Skulle så bliva fallet: Välkommen till Skånes ruiner! Guds välsignelse och allt upptänkligt gott, en riktig godt-landsvistelse tillönskas hela familjen av oss alla

L'ami Scanien

Två dagar senare kommer en bild, föreställande en sårad hjälte med skön vårdarinna:

- Hjärtliga hälsningar från sedvanliga av skämt glam, "dråplig" sång och musik, kulörta lyktor etc betecknade ungdomsfesten in our garden - - vore blott the former things not passed away, önskar

J.N.

A propå din undran. Den levnadsfriska 75-åringen i den lilla av vildvin och valnötsträd omslingrade och beskuggade stugan vid Långgårdsträskgränden. Don't you mind?

Den 11 oktober från Roma med bilden av en 1000-lapp med ett hål rivet i mitten ur vilket Visbys ruiner framträder:

- De hjärtligaste hälsningar med tack för "tre flugor i en smäll" för en "liberalitetsakademi"

Den 29 oktober från Limhamn ett foto av Edv. Bergs friluftsmålning Från Stockholms skärgård, en romantisk trädbeskuggad strand med kor och vallpiga. På den blanka vattenspegeln står Merci! Je vous rends felicitations

Josef

Den 3 november en gruppbild av lekande pojkar med texten "Rast" (och med Elsas tillägg):

- bland skolgossar företer alltid en livande anblick - ej minst bland dessa "arbetets söner". Hälsningar

W - n

(Nu har signaturen Wildrosen återkommit efter ett uppehåll)

Den 6 december tackar Josef för "the school-boys" med ett ravinlandskap från det vilda Skärälid:

- Endast några veckor till och det är jul. Härligt i synnerhet för school-boys efter inte alltför hårda duster att ha julferierna inom synkretsen. Boys will be boys både arbetets och ... arbetare we are all förresten. Hälsningar till David. (David skaffade sig inte någon utbildning. Vill hans syster förebygga ringaktning från Josefs sida?)
Det var sant. Högt viktigt. Skåningarna har fått vinter. Sjundeklassisterna hade i går fridag. Använde den på

bästa sätt bl.a. gick på kvällskvisten ett slädparti av stapeln. Skulle med Atterbom vilja utropa: Kom dyrkade flicka! Hör bjällrorna klinga - - - !! Man hade så när hamnat på Gotland (hoppades jag) men ... (det gör detsamma) Hjärtliga hälsningar från
J.N. (Med drivna slängar)

En julängel med rosor på kinderna knackar på rutan:

- God jul önskas hela familjen Nilsson av E.L-g.
(Och på lämpligt ställe den numera vanliga markeringen: Merci!)

Till Josefs födelsedag 1903 då han fyller 19 år en havsbild i kvällssol med en ensam båt seglande in i solstrimman över den blågrå vattenytan:

- Ett trefaldigt leve för "Dagens hjälte"

År 1904

I januari romantiskt kort med flicka tankfullt sittande vid källan med handen vattnande strandens blommer och näckros vilande på källans spegel:

- Hur lyckliga måste icke dessa Floras små älsklingar känna sig över att äga en sådan vårdarinna

Elsa svarar med en bild av den väldiga Victoria Regia, näckrosblad stora som matsalsbord i Bergianska trädgården:

- Tack för vårdarinnan över "Floras små älsklingar" Kanske den kommande sommaren bär något liknande i sitt sköte. De hjärtligaste hälsningar från
"Kräklingebo-Östergarn och E.L."

I mars kommer bilden av en söt flicka från Josef. Med besjälad anlete sitter hon och spelar harpa i blomsterlund. "Näcktergalen" heter konstverket och bilden är kommenterad på latin:

- Felix qui sedens adversus identidem te spectat et audit. Hjärtligt tack för de vackra korten! Hade litet svårt att tolka your very liebliche Palimpsester. Hälsa David
J.N.

Den 27 maj är Josef på utfärd till Falsterbo och säger ironiskt att han "under en halvtimme förgäves sökt "staden" Falsterbo Bilden föreställer Vången med betande får.

I mitten av juni från Karlskröna en bild av Hoglands park:

- Ute att i sommar lära känna ännu en del av vårt gamla Sverige. Har i dag anlänt till C-a efter en i allo angenäm med frisk bris och höga vågor försedd segeltur. (På himlen: Hälsningar) men denna gång saknas signatur.

Den 4 juli vistas Josef i Falerum och sänder en bild från det vackra Stensnäs i Ukna-dalen:

- Håller för tillfället på att praktisera: "Här är oss gott att vara" i en av Uknadalens små täcka "röda stugor" Min adress V Söderlund, Falerum. Hälsningar
Josef

Den 7 juli sänder Elsa till Falerum en bild av Ägirs döttrar. I månsken med ruiner, blomsterkransade najader lyssnar till en harpolekande jungfrus spel under strandens lövverk.

- Tusen tack för hälsningarna. Man kan då inte annat än säga att du är en riktig "lyckans gullgosse".
Rosa C.

En vecka senare är han åter i Malmö och sänder ett motiv från utsiktsterassen i Kungsparken:

- Församlade kring födelsedagskaffebordet sänder vi våra hjärtligaste hälsningar: Augusta och Oscar Nilsson, David, Nils, Daniel, Gösta, Josef och med darrhant stil "M o r m o r" (egenhändigt) har Josef skrivit) I högra hörnet hälsningar till Elsas lillebror David.

Den 17 augusti kommer en bild från Roma, föreställande vintrigt landskap med järnvägsspåret löpande in till Tingstäde station

- Hj. tack för sista hälsningen. Den kom som lön för en mödosam färd per bicykel från ostkusten till Roma. Nu har vi haft härligt en tid här ute. Bl.a. har vi haft Norrköpings-främmande och bott med dem på sommar-nöje - vid havet. Det är länge sedan jag njutit så av "pilsnabb segeltur" över fräsande bölja" som nu på Östersjövåg. Nästan på dagen ett år sedan var det men då klöv slupen "Västervåg" vid skånska kusten - - - Har funderat på vems födelsedagsbord det var och hur vid ett sådant tillfälle en (med all korrespondens bortglömd) landsförvisad Vild - s kunde bli ihågkommen. En särskild hälsning till (med ett tack för namnteckningen) "Mormor" jämte hela familjen Nilsson.
Elsa L-g

På Tingstädes jämmulna himmel står:

- Oh! Wash me Lord, I pray thee, that so my soul may grow as pure as is the lily, and whiter than the snow
(A little girl's last words)
And God shall wipe away all tears from their eyes
and there shall be no more death neither sorrow nor crying, neither shall there be any more pain: for the former things are past away.

Den 11 oktober 1904, lagom till Elsas födelsedag två dagar senare kommer det sista kortet i denna serie. Sommarstiltje på Öresund. Den stilla speglande vattenytan fylld av vita segel ända bort mot horisonten. Kappsegling, Malmö.

- Mina innerligaste lyckönskningar.- Oändlighet!

Josef

I övre högra hörnet det betydelsediga: Hjärtligt tack!

De korta impulsiva meddelandena för dem allt närmare varandra, utvecklar en allt säkrare intuitiv förståelse för varandras svårigheter men döljer den bakom underfundiga formuleringar. Långtans ljuvhet och plåga torde de ha upplevt på ett ovanligt påtagligt sätt, hon otåligt, han till synes tålmodigt. Det djupa allvaret bakom underfundigheterna känner jag igen från braskvällarna i hallen i Piteå och Västervik då de berättade för oss tonåringar om varandra då de var i samma ålder.amma Elsa var våghalsig och envis, "envisa finskan", älskade att segla. Hon hade redan som liten flicka sagt att hon skulle gifta sig med en gulllockig doktor. "Och så blev det ju också". Pappa Josef var stark och så vig att han kunde klättra upp i en flaggstång och sätta i en ny lina. I gymnastiken klarade han alla putorna i grenhopp. Elsa hade lärt sig älska Tjusts skärgård med klipporna och de stormvridna tallarna. Josef hade kommit dit på sina botaniska strövtåg. I Västervik hade han hittat rariteten Valeriana Baltica och torde också ha hälsat på i Loftahammar. De kände sig båda hemma när de nära trettio år senare återvände till tjustbygden. Josef räddade Valerianan när dess växtplats på Luzernan förstördes av hamnbygget. (Nu lär den finnas vid stranden nedanför överläkarvillan på Norra sjukhuset och på godset Segersgårde vid Gamlebyviken).

På hösten 1902 flyttade familjen till Bjuv i nordöstra Skåne inte långt från Hälsingborg. Elsa gick i flickskolan i Norrköping fram till våren 1903. Den 28 augusti samma år följer hon med sin familj till Roma på Gotland. När den flyttar till Odensvi i Tjusts härad 1905 är hon inte med. I maj månad detta år är hon apotekselev vid 10:e apoteket i Hälsingfors sedan vid apoteken i Äggleby, Mäntsälä och Kimito vissa tider fram till 1 april 1908. Åkerligen vistades hon också hos storebror Cyrus som var apotekare. "Farsgubben" återvände till Finland efter tjänsten i Odensvi (1906) och förestod sjömanskyrkan i Trångsund utanför Viborg, varifrån Elsa hade minnen av segelturer med posten till fartygen på redde. Hennes far dog 1926 Josefs far vid midsommartiden 1935.

År 1913

I samma bunt som korten från 1902 - 1904 ligger några som Elsa

"Till Västerland vill jag fara ..." (Dalsbruk 3 sept 1908)

I kapp med "Sampo" - vid målet (Dalsbruk 20 febr 1912)

skickat till Josef i januari och början av februari 1913. Hon är i Köpenhamn tillsammans med "farsgubben" och i Hälsingborg och han bor på Fleminggatan 23 III i Stockholm medan han praktiserar som läkare.

Den 25 januari. Thorvaldsens museum i Köpenhamn

- Just hitkomma ha vi redan hunnit orientera oss och sitta i en förtjusande liten vrå med en god middag framför oss i utkik. Tack för ditt brev i går kväll. Kom hem för sent för att mera hinna med brev. - Skulle således se K. för första gången. med far. Är i spänning över allt det nya. Här kan man ju bra förvinna i mängden om man vill. Skriver brev i kväll.
Din "Gullunge"

Den 26 januari. Pampigt kort av Marmorbron:

- Kunde ej få tag på något att skriva med i går kväll på hotellet varför min stora lust för brevskrivning fick lägga sig till ro med mig. - Har det finaste vinterväder med strålände solsken och har strövat omkring i dag så långt jag orkat. Hoppas få en stund på tu man hand med dig i kväll. Hälsningar från
Din Gullunge

Den 27 januari. En bild av ung, leende kvinna med liten flicka i sitt knä:

- Kan ej låta bli att sända dig ett godnatt, innan jag går hem. Har intagit en god supé i ett strtt sällskap av danskar och norrmän och är alldeles yr av deras rotväliska. - Om jag riktigt kännbart kunde ge dig den godnatkyss jag nu trycker på frimärket.
Din Gullunge

Den 30 januari. Bild av torget med hotell Bristol och Palats-hotellet i Köpenhamn:

- Här förbi har jag gått varje dag och hört den dämpade musiken från Palatshotellets orkester, men trots hela min önskan har jag ej fått far med. - Sänder dig åter ett innerligt godnatt med tonerna från: "Röslein, Röslein, Röslein rot" som en solofiol smäktande presterar just nu

Din Gullunge

Vi resa i morgon till Roskilde och vet ej hur länge det dröjer innan vi åter är i hemlandet, men om du då är i Skåne, så vet jag ej om jag kan vända norrut, utan att råka dig. -

Gullungen

Den 1 februari. Rosenborgs slott:

- Om ett par minuter är vi på väg till Helsingör. Lämnar med saknad K. Det har varit så trevligt här och alla så vänliga - Roskilde var så gammalt och intressant så vi dröjde oss kvar där längre än vi ämnat. Var så trevligt att besöka Margaretes grav, då jag så nyligen läste om henne i den bok du köpte. Med tusen smultron i en korg av

Wildrosor

Den 4 februari 1913. Helsingborgs sjömanshem.

- Efter en mycket äventyrlig färd över från Helsingör är jag åter på svensk jord och gläder mig som om jag saknat denna känsla av hemtrevnad lång längre tid. Ringde opp till Limhamn och tänkte du var hemma redan. Undrar när du vänder söderut. Vi stanna här hela veckan och äro om söndag i Landskrona. Hälsningar

W - n

Den 6 februari från Helsingborg med bild av sjömanshemmet.

- Här ser du en bild av hemmet där vi bor. Öresund har vi nedanför och på andra sidan Helsingör. Just nu går solen ner och hela himlen flammar röd. Åter en härlig afton. Vi skola ut till Viken med automobil. Hälsningar

W - n

Den 7 februari kommer från Helsingborg bilden av en ung kvinna med huvudet lätt på sned betraktande någonting långt borta:

- Äntligen kom du! Nog har jag väntat men i dag väntade jag nästan oerhört. Du tog mig på säng efter en "våldig Eriksgata" i går. Reser i morgon söderut. Sedan till Rut. - En Wildros i smultronkorg
Gullunge

Den 28 mars. Nu kommer kortet från Stockholm och Med.cand. Josef Nilsson befinner sig i Limhamn. En bild av Stockholms stadion:

- Med sömntunga ögonlock och ännu med en känsla av att vara i N. sänder jag iväg en hälsning innan jag beger mig ut i storstadsvimlet för att söka upp "farsgubben" Han blev väl trött att vänta, då tåget kom så sent. -
"ljest är allt väl. Med saknad och längtan
Tua puella.

Den 29 mars från Stockholm "Läge I" (färjläget) A.E. Brandbecks marmorskulptur: Sorg är avbildad på dagens kort. Bilden f ngar det ögonblick då en ung kvinna inser att den unga man vars kropp hon står lutad över och som hon har försökt väcka till liv, inte längre är möjlig att nå. På kortet har "lisa skrivit:

- En sista hälsning!

W - n

Den 30 mars sänder hon från Helsingfors ett vinterlandskap med en plogad väg, skidspår och i fonden hästar och slädar. Rimfrost i träden. Trots att det är slutet av mars står det på den köld-röda himlen:

- I nordens snö och is från värmen ner i södern
Det är kallt och vinter och W - n fryser.
Stannar här ett par dar medan far recognoscerar terrängen i Viborg. Resan till Petersburg blir först i slutet av april då påsken är framflyttad där. Väntar på din adress i Lund. Min är den gamla: Trångsund

Din W - s

Elsas adress är Trångsund. Förmodligen följer hon med sin far till sjömanshemmet där. Men inga vykort berättar om hennes tillvaro borta i Karelen. Ett drygt år senare den 13 februari 1914 sänder slutligen Kejserliga Ryska Generalkonsulatet i Stockholm "på grund av anhållan från Herr Vice Consuln" i Malmö till Medicine kandidaten Josef Nilsson, Lund, hans lysningsattest, som blivit legaliserad, "och har Generalkonsulatet för lösen kr 2.88 samt porto 35 öre uttagit kr 3.23 genom postförskott. De unga tu är beredda att sätta bo.

Zachris Topelius

Vintergatan

Och nu är lampan släckt, och nu är natten tyst och klar,
och nu stå alla minnen upp från längst försvunna dar,
och milda sägner flyga kring som strimmor i det blå,
och underbart och vemodsfullt och varmt är hjärtat då.

De klara stjärnor skåda ned i vinternattens glans,
så saligt leende, som om ej död på jorden fanns.
Förstår du deras tysta språk? Jag vet en saga än,
jag har den lärt av stjärnorna, och vill du höra den?

Långt på en stjärna bodde han i aftonhimlens prakt;
hon bodde i en annan sol och i en annan trakt.
Och Salami så hette hon, och Zulamith var han,
och båda älskade så högt och älskade varann.

De bott på jorden båda förr och älskat redan då,
men skildes åt av natt och död och sorg och synd också.
Sen växte vita vingar fort på dem i dödens ro;
de dömdes långt ifrån varann på skilda stjärnor bo.

Men på varandra tänkte de i blåa höjdens hem.
Omätlig låg en rymd av glans och solar mellan dem;
tallösa världar, underverk av skaparns visa hand,
sig bredde mellan Salami och Zulamith i brand.

Och då har Zulamith en kväll, av längtans makt förtärd,
begynt att bygga sig en bro av ljus från värld till värld;
och då har Salami, som han, från randen av sin sol
begynt att bygga, också hon, en bro från pol till pol.

I tusen år så byggde de med omotståndlig tro,
och så blev Vintergatan byggd, en strålig stjärnebro,
som famnar himlens högsta valv och zodiakens ban
och binder samman strand vid strand av rymdens ocean.

Förfäran grep keruberne; till Gud steg deras flykt:
"O Herre, se vad Salami och Zulamith ha byggt!"
Men Gud allsmäktig log, och klart ett sken sig vida spred:
"Vad kärlek i min värld har byggt, det river jag ej ned."

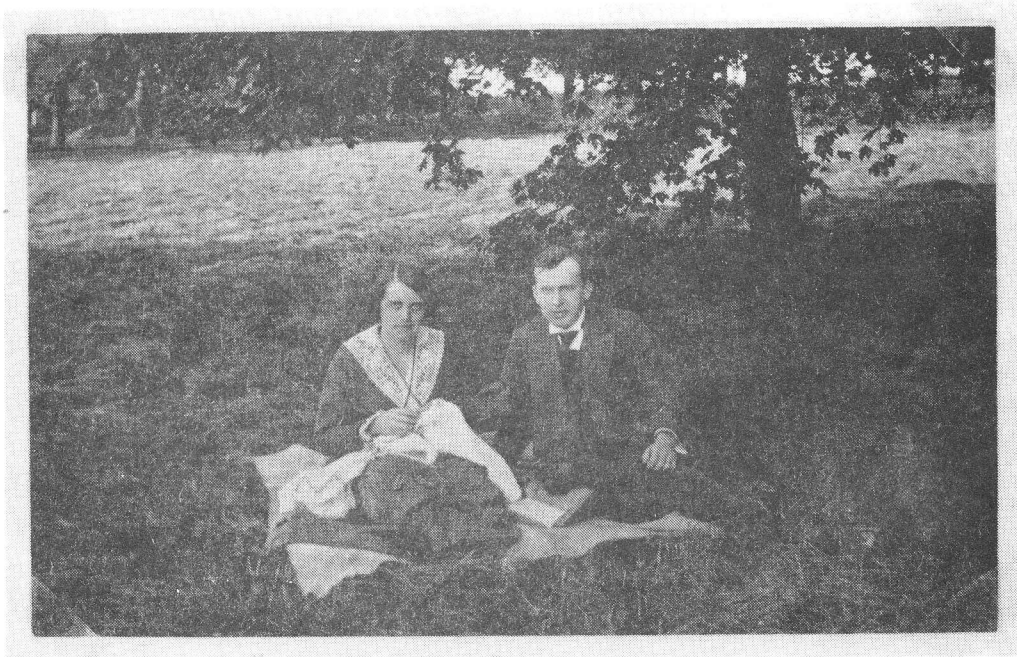
Och Salami och Zulamith, när bryggan färdig var,
de sprungo i varandras famn – och strax en stjärna klar,
den klaraste på himlens valv, rann upp i deras spår,
som efter tusen år av sorg i blom ett hjärta slår.

Och allt som på den dunkla jord har älskat ömt och glatt
och skildes åt av synd och sorg och kval och död och natt,
har det blott makt att bygga sig från värld till värld en bro,
var viss, det skall sin kärlek nå, dess längtan skall få ro.

Ljungblommor 3 (1854)

Ett av de sällsynta besöken i Limhamn
Troligen 1908

Äntligen förenade
Lund 1914

I anledning af vigseln mellan

Josef Nilsson och Elsa Lindborg

hafva vi härmed äran inbjuda Eder
till en enkel

Bröllophögtid med Middag

Lörd. 21 - Söndagen den 22 Mars 1914 kl. 5 e. m.

AUGUSTA och OSKAR NILSSON.

Linnégatan 25, Limhamn.

O. S. N.